

Grasrotfilosofi

//

//]]]]> //]]>

AKTUELT: «Fordi folk kan tenke», kan vi lese på nettsidene til *Filosoferingens dag* som arrangeres i Humanismens hus på lørdag. Samtidig popper filosofikafeer og samtalegrupper om livets store spørsmål opp over det ganske land.

I anledning Filosoferingens dag viderebringer Salongen et utdrag fra artikkelen [Grasrotfilosofiens tid](#). Artikkelen ble først publisert i Morgenbladet 12.10. 2012 og er skrevet av Maren Næss Olsen.

Filosofikafeer og samtalegrupper om livets store spørsmål popper opp over det ganske land. I Kristiansand trekker den lokale filosofikafeens møter opp mot 700 mennesker. I Kragerø er filosofifestivalen blitt en hit. I Oslo strømmer menn og kvinner til Litteraturhuset, som fylles opp kveld etter kveld. Humanetikerne i landets hovedstad samles til undrekurs ledet av en filosof.

Tankenestid

Der den akademiske filosofien lever sitt eget liv på universitetene, blomstrer grasrotfilosofien på puber, kafeer, biblioteker og i bokhandlere. Den handler ofte mindre om de mest abstrakte

teoriene, og mer om hvordan filosofien kan brukes i folks liv.

Likevel: Det er ikke «carpe diem», «kjenn deg selv» og forslitte filosofiklisjeer i selvhjelpsformat som trekker fulle hus på filosofikafeene, men foredragstemaer som «Moderne lidelser som identitetshavari», «Kierkegaard – Angst og forførelse» og «Hvordan finne mening i en meningsløs verden».

Kur mot meningstap

– Vi har ikke et livssyn med svar på meningen med livet, så vårt mål er å lage møteplasser der folk kan få hjelp til å tenke over filosofiske spørsmål, sier skolerådgiver Hans Christian Nes i Human-Etisk Forbunds Ideologi- og livssynsavdeling.

De siste fem årene har livssynssamfunnet for de ikke-religiøse satset på filosofi. Nes har vært med på å bygge opp feltet, og jobber selv med filosofiske samtaler med ungdom.

– Når et samfunn blir mer sekulært, betyr ikke det nødvendigvis at folk mister interessen for eksistensielle og moralske spørsmål, sier han.

Human-Etisk Forbund lar medlemmene stå for grublingen på sine mange filosofiarrangementer. Lykke, tilgivelse og mening i det meningsløse er blant temaene på kurs og kafékvelder – som gjerne ledes av filosofer. Filosofisk veiledning gjennom én-til-én-samtaler har også funnet veien til Human-Etisk Forbund, som en samtaleform et sted mellom terapi og prestenes sjelesorg.

– Når vi har alt, og har sagt farvel til religion, kan meningstap oppstå. Der kan filosofien bidra. Eller gjøre ting mer forvirrende, sier Nes.

Da Human-Etisk Forbund inviterte til filosoferingens dag i Oslo i fjor, var huset fullt.

– *Hvem er det som kommer?*

– Du bør ha en åpen og filosoferende holdning. Er du skråsikker og dogmatisk, blir du fort frustrert, sier Nes.

Terapi med stoiske røtter

Soldater, psykologer, gangstere, astronauter og anarkister bruker alle antikkens filosofer systematisk for å forbedre livet sitt, ifølge Jules Evans, som i høst ga ut boken *Philosophy for life and other dangerous situations*, om hvordan folk kan anvende filosofi i dagliglivet.

– *Er filosofi terapeutisk?*

– Jeg tror mange er i ferd med å vende tilbake til de gamle grekernes idé om at filosofi kan være en form for terapi, sier Evans.

Sokrates sa at filosofi lærer oss å ta vare på sjelen, og det er nettopp det ordet «psykoterapi» betyr. Kognitiv adferdsterapi, som for tiden er den hurtigst voksende formen for psykoterapi i verden, er inspirert av stoikerne og slaven Epiktet, som ble født i år 55 etter Kristus, og snakket om at våre tanker om en hendelse er viktigere enn hendelsen i seg selv.

Evans grep selv til stoikerne da han ble rammet av posttraumatisk stress. Han mener filosofi er en lite utnyttet ressurs i dagens samfunn.

– Folk interesserer seg for selvhjelp, og jeg mener antikk gresk filosofi er den beste formen for selvhjelp. Dette er ikke læring for læringens skyld, den hjelper folk å bli kjent med seg selv, og manøvrere bedre i menneskesinnet, sier han.

Les artikkelen i sin helhet på [Morgenbladets nettsider](#).